

The Holy See

PAPA FRANJO

OPĆA AUDIJENCIJA

Trg sv. Petra
Srijeda, 15. svibnja 2024.

[[Multimedia](#)]

U tekstu koji slijedi uključeni su i nepročitani dijelovi koje se također donosi kao da su izgovoreni.

Mane i vrline. 19. Ljubav

Danas ćemo govoriti o trećoj bogoslovnoj kreposti – *ljubavi*. Prisjetimo se drugih dviju: to su vjera i nada. Danas ćemo govoriti o trećoj, o ljubavi. Ona je vrhunac cijeloga puta koji smo prošli s katehezama o krepostima. Razmišljanje o ljubavi odmah širi srce, širi um koji hita nadahnutim riječima svetog Pavla u Prvoj poslanici Korinćanima. Završavajući taj veličanstveni hvalospjev, apostol navodi trijadu teoloških kreposti i kliče: „A sada: ostaju vjera, nada i ljubav - to troje - ali najveća je među njima ljubav“ (1 Kor 13, 13).

Pavao te riječi upućuje zajednici koja je bila daleko od savršene bratske ljubavi: kršćani Korinta bili su prilično svadljivi, postojale su unutarnje podjele, bilo je onih koji su tvrdili da su uvijek u pravu i nisu slušali druge, smatrajući ih inferiornima. Takve Pavao podsjeća da znanje nadima, dok ljubav izgrađuje (usp. 1 Kor 8, 1). Apostol potom bilježi sablazan koja se dotiče čak i trenutka najvećeg jedinstva kršćanske zajednice, to jest „Večere Gospodnje“, euharistijskog slavlja: i tamo postoje razdori, a ima i onih koji to iskorištavaju da jedu i piju isključujući one koji nemaju ništa (usp. 1 Kor 11, 18-22). Suočen s tim, Pavao daje jasan sud: „Kad se dakle tako zajedno sastajete, to nije blagovanje Gospodnje večere“ (r. 20). Vi imate neki drugi ritual koji je poganski, to nije Večera

Gospodnja.

Tko zna, možda u zajednici u Korintu nitko nije mislio da je počinio grijeh te su im pomalo neshvatljivo zvučale te oštre Apostolove riječi. Vjerojatno su svi bili uvjereni da su dobre osobe, a kada bi ih pitali o ljubavi, odgovorili bi da im je ljubav svakako jako važna vrednota, kao što su i prijateljstvo i obitelj. I danas je ljubav svima na usnama, svima su usta puna ljubavi, na usnama je mnogih „*influencera*“ i u refrenima mnogih pjesama. Mnogo pričamo o ljubavi, ali što je ljubav?

„Ali što je s *drugom* ljubavlju?“, čini se da Pavao pita svoje kršćane u Korintu. Ne s ljubavi koja se uzdiže, nego s ljubavi koja silazi; ne s onom što uzima, nego s onom što daje; ne s onom što se pokazuje, nego s onom što je skrivena. Pavao je zabrinut da se u Korintu – kao i među nama danas – oko toga stvara zbrka i da zapravo nema ni traga bogoslovnoj kreposti ljubavi, onoj koja nam dolazi samo od Boga. I ako čak i na riječima svi uvjeravaju da su dobre osobe, da vole svoju obitelj i prijatelje, o Božjoj ljubavi zapravo znaju vrlo malo.

Kršćani iz prvih vremena imali su na raspolaganju nekoliko grčkih riječi za definiranje ljubavi. Na kraju se pojavila riječ „*agape*“, koju u pravilu prevodimo kao „*caritas*“. Jer kršćani su uistinu sposobni za sve ljubavi ovoga svijeta: i oni se zaljubljuju, više-manje kao i svi drugi. I oni doživljavaju dobronamjernost koja proizlazi iz prijateljstva. I oni doživljavaju ljubav prema domovini i univerzalnu ljubav prema cijelom čovječanstvu. Ali postoji veća ljubav, ljubav koja dolazi od Boga i usmjerena je prema Bogu, koja nas osposobljava da ljubimo Boga, da postanemo njegovi prijatelji i osposobljava nas da ljubimo bližnjega kao što ga Bog ljubi, sa željom da dijelimo prijateljstvo s Bogom. Ta nas ljubav, zbog Krista, tjera tamo kamo, ljudski gledano, ne bismo išli: to je ljubav prema siromasima, prema onome što je nevoljeno, prema onima koji nas ne vole i nisu zahvalni. To je ljubav prema onome što nitko ne bi ljubio; čak i prema neprijatelju. I prema neprijatelju! To je „teologalno“, to jest dolazi od Boga, to je djelovanje Duha Svetoga u nama.

Isus propovijeda, u Govoru na gori: „Ako ljubite one koji vas ljube, kakvo li vam uzdarje? Ta i grešnici ljube ljubitelje svoje. Jednako tako, ako dobro činite svojim dobročiniteljima, kakvo li vam uzdarje? I grešnici to isto čine“ (Lk 6, 32-33). I zaključuje: „Ljubite neprijatelje svoje – mi smo pak naviknuti tračati neprijatelje – ljubite neprijatelje svoje. Činite dobro i pozajmljujte ne nadajući se odatle ničemu. I bit će vam plaća velika, i bit ćete sinovi Svevišnjega jer je on dobrotiv i prema nezahvalnicima i prema opakima“ (r. 35). Zapamtimo to: „Nego, ljubite neprijatelje svoje. Činite dobro i pozajmljujte ne nadajući se odatle ničemu“. Nemojmo to zaboraviti!

U tim se riječima ljubav otkriva kao bogoslovna krepost i stječe naziv „*caritas*“. Ljubav je milosrđe. Odmah shvaćamo da je to teška ljubav, zapravo nemoguće ju je provoditi u djelo ako se ne živi u Bogu. Naša nas ljudska priroda navodi da spontano ljubimo ono što je dobro i lijepo. U ime ideala ili velike naklonosti također možemo također biti velikodušni i činiti herojska djela. Ali Božja ljubav nadilazi te kriterije. Kršćanska ljubav grli ono što je nevoljeno, nudi oprostjenje – kako je teško oprostiti! koliko je ljubavi potrebno da se oprost! – kršćanska ljubav blagoslivlja one koji proklinju,

dok smo mi naviknuti kad nas se uvrijedi ili proklinje uzvratiti uvredom, odnosno kletvom. To je ljubav toliko odvažna da se čini gotovo nemogućom, a ipak je jedino što će od nas ostati. To su „uska vrata“ kroz koja valja proći da bi se ušlo u Kraljevstvo Božje. Jer u predvečerje života nećemo biti suđeni po općenitoj ljubavi, bit ćemo suđeni upravo po ljubavi – caritasu, milosrđu – po konkretnoj ljubavi koju smo imali: „Zaista, kažem vam, što god učinite jednomu od ove moje najmanje braće, meni učinite“ (Mt 25, 40). To je ono lijepo, ono veliko kod ljubavi. Samo naprijed i hrabro!

Pozdrav poljskim vjernicima

Srdačno pozdravljam sve Poljake. Duh Sveti uvijek nas potiče na veliku nesebičnu ljubav prema siromašnima, bolesnima i bespomoćnima, kao što su nerođena djeca. Danas je ovdje zvono dovezeno iz Poljske, nazvano „Glas nerođenih“, koje će biti dopremljeno u Kazahstan. Ono će podsjećati na potrebu zaštite ljudskog života od začeca do prirodne smrti. Pozdravljam one koji su osmislili ovu inicijativu: poljsku Zakladu „Życiu Tak“ („Dà životu“), koja nosi ime Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije. Od srca vas blagoslivljam.

APEL

U mislima sam s dragim afganistanskim narodom, teško pogođenim tragičnim poplavama koje su prouzročile gubitak mnogih ljudskih života, među kojima i djece, i koje nastavljaju uništavati mnoge domove. Molim za žrtve, posebno za djecu i njihove obitelji, te pozivam međunarodnu zajednicu da hitno pruži pomoć i potporu potrebne za zaštitu najranjivijih.

Pozdrav vjernicima talijanskog govornog područja

[...] Nekoliko dana uoči svetkovine Pedesetnice, potičem vas da uvijek budete poslušni djelovanju Svetoga Duha. Neka utješna prisutnost Tješitelja svima bude izvor podrške u kušnjama.

I molimo za mir. Ne zaboravimo napaćenu Ukrajinu, ne zaboravimo Palestinu, Izrael, Mjanmar. Molimo za mir, molimo za sve ljude koji pate zbog rata. Svi zajedno, velikim srcem, molimo da nastupi konačan mir i bez ratova, bez ikakvih ratova. Jer rat je uvijek poraz, uvijek.

Moj blagoslov svima!
